

De vogel en het kind

Eerste dag

'Vandaag moet ik gaan', zei de vogel.

'Waarom?', vroeg het kind.

'Omdat ik vrij moet zijn. Ik moet de wind in mijn veren voelen. Ik moet mijn vleugels strekken, drijven op luchtlagen en heel ver weg kijken.'

'Waarom?', vroeg het kind weer, 'je bent altijd al bij me, je bent mijn vriend. Waarom zou je dan nu gaan?'

'Omdat ik zo ben', zei de vogel.

'Maar ik dan?', vroeg het kind, 'ik kan niet vliegen.'

'Jawel, jij kunt ook vliegen, je bent nu groot en oud genoeg om dat zonder mij te doen', zei de vogel, 'Je weet het nog niet, maar je kunt verder vliegen dan je denkt..'

'Net zover als jij?', vroeg het kind.

'Net zover en verder nog', zei de vogel geruststellend. 'Let maar op. Waar ben je graag?'

'In Frankrijk', zei het kind en het werd een beetje verdrietig omdat het er niet was en omdat het er ook lang niet zou zijn.

De vogel zag dat en zei: 'Sluit je ogen en vertel. Wat heb je daar allemaal meegemaakt? Hoe zag het eruit?'

'Er was een kasteel', zei het kind. 'In het kasteel was een douche in een heel hoge badkamer. Daar wasten we ons. De vleermuizen woonden boven in de toren en dan konden we uit het smalle raam de nachtschaduwen van de vleermuizen zien.'

'Heel goed', zei de vogel, 'ga door.'

'Als we dan klaar waren en met natte haren door het donker terugliepen naar onze tent, dan gooiden we witte steentjes omhoog, zo laag als we durfden. Dan kwamen de vleermuizen naar beneden en vlakbij ons hoofd.'

'Wat spannend', zei de vogel, 'vertel nog eens wat meer. Ik ben nog nooit daar geweest, daar bij jouw kasteel.'

'Als het nacht is, vertelde het kind, 'dan hoor je de krekels zingen. Heel luid. Alleen soms, opeens, zijn ze in een keer stil. Alsof ze hun adem inhouden.'

'Is het daar dan altijd nacht?' vroeg de vogel.

'Nee', zei het kind. 'Overdag heeft nog veel meer woorden nodig. Overdag ruikt het er zo lekker niet naar thuis en het is er altijd warm, zelfs als het regent.'

'Zie je wel', zei de vogel, 'zie je wel dat jij ook kunt vliegen.'

'Dat kan ik niet als jij er niet bent', zei het kind.

Tweede dag

'Vandaag moet ik gaan', zei de vogel.

'Oh nee, daar komt niets van in', zei het kind. 'Ik heb iets bedacht. Je moet altijd bij mij blijven.' De vogel keek geïnteresseerd toe wat het kind ging doen.

Het bouwde een kooi met stevige tralies. Op een beschutte plek in een schuur met dubbele muren tegen de wind, want het stormde die dag verschrikkelijk. Na een tijdje kwam er geen druppel regen meer door het dichte dak. Het kind zelf was door het bouwen helemaal doorweekt en tevreden.

'Mooi hé', zei het kind.

'Goh', zei de vogel alleen maar, en na een tijdje: 'Moet ik daar echt in? Ik woon toch hier? Hierbuiten waar de wind is en de regen en de bomen in de lucht?' Hij hield zich juist vast aan een klein takje van een berkenboom, dat doorboog onder zijn gewicht. De veren van zijn vleugels waaiden rommelig door elkaar.

'Nu niet meer', zei het kind, 'Nu woon je hier, bij mij.' Het kind stopte de vogel in de kooi. Eerst leek het nog wel fijn. De wind en de regen waren buiten. De vogel en het kind waren binnen. Maar toen het nacht werd, ging het kind naar huis en bleef de vogel achter in zijn kooi. Het maanlicht scheen spaarzaam door de dubbele ruiten en wierp een vreemd en wit licht over de stille stok. 'Zo word ik niet gewiegd door de wind', dacht de vogel verdrietig en hij stopte zijn kop tussen zijn vleugels om te slapen.

De volgende morgen huppelde het kind naar de schuur waar de kooi was.

De vogel leek zijn vogel niet meer. De vleugels waren zwaar van verdriet, de tranen drupten ervan af. Het kind depte ze, maar de hoeveelheid was onstelbaar groot en de druppels vormden plassen op de grond.

'Ik mis het zo', fluisterde de vogel zachtjes.

'Wat mis je het meest?', vroeg het kind.

'Het licht', zei de vogel.

Daarop bouwde het kind een buitenkooi. Een grote sterke buitenkooi achter de schuur.

'Hier zal ik je voeren, in de ochtend en in de avond', zei het kind. 'Ik breng je hiernaartoe en ik haal je hier weer op. Maar meestal zal ik gezellig bij je blijven zitten en je veren aaien. En we vertellen elkaar verhalen, over Frankrijk enzo. En over alles wat we hebben meegemaakt.' De vogel deed mee, omdat hij zoveel van het kind hield. Maar de verhalen verdroogden, zijn stem werd schor en zijn veren dof. 'Ik kan het niet', zei hij, 'ik kan het niet meer.'

Het kind beloofde: 'Morgen kom ik met een plan. Ik vraag de nacht om mee te denken.'

Derde dag

'Vandaag moet ik gaan', zei de vogel.

'Hé hé, niet zo snel', zei het kind, 'ik heb iets bedacht.'

'Heeft de nacht wel meegedacht?', vroeg de vogel. Het kind zweeg, net zoals de nacht gezwegen had. En de vogel wist genoeg, hij vertrouwde de plannetjes van het kind niet meer. Toen het kind voorzichtig de vogel van de binnenkooi naar buiten wilde brengen, maakte de vogel een duikvlucht en begon hij wild te zwenken en te flapperen. Het kind schrok: 'Doe niet, doe niet, dat is gevaarlijk, zo kan ik je niet naar buiten brengen. Anders moet ik je binnen laten zitten.' Daarop hield de vogel zich stil en op de schouder van het kind ging hij mee naar de buitenkooi. Omdat hij zo graag wel mee naar buiten wou en omdat hij zoveel van het kind hield.

Stil en verdrietig ging hij met opgestoken veren op de hoogste stok zitten.

'Waarom ben je niet tevreden? Waarom zit je zo stil?', vroeg het kind.

De vogel zei: 'Ik kan door die tralies de wereld niet meer zien. Ik zie alleen maar streepjes. Streepjes door de bomen, streepjes door de lucht, streepjes door het gras. En dat vind ik niet mooi; zo is de wereld helemaal niet.'

'Dan krijg jij je eigen ongestreepte boom van mij', zei het kind en het groef een boom uit om in de kooi te plaatsen. 'Ziezo, een eigen boom, helemaal voor jou alleen. Kijk eens hoe mooi en hoe groot hij is.'

Maar de vogel beet de boom kaal. Hij at alle takken eraf.

‘Waarom heb je dat nu gedaan?’, vroeg het kind.

‘Zag je dat dan niet? De boom kon ook niet tegen de kooi. Ik hielp hem een beetje.’ De vogel kroop weer op zijn hoogste stok en ging stil zitten wachten op niets. ‘Vraag je de nacht weer om mee te denken?’, vroeg hij toen het kind hem in de schuur bracht. Het kind knikte droevig.

Vierde dag

‘Vandaag moet ik gaan’, zei de vogel direct toen het kind de volgende morgen weer binnen kwam. Het kind wilde niet luisteren. Het zweeg. De nacht had alweer geen antwoord gegeven. Bij de buitenkooi gekomen zag het een ijzeren ring aan een ketting vast in de buitenmuur. ‘Zie je dat?’, zei het kind, ‘dat is een teken. Dat ik dat nou niet eerder heb gezien!’ Het kind werd vrolijker en vrolijker. ‘Draag de ring om je poot, dan komt alles weer goed. Dan hoef je niet in een kooi, dan bind ik je gewoon vast. Dan heb je geen last meer van die tralies.’

De ring was zwaar en schuurde. De ketting zat vast in de buitenmuur, vlakbij een paar bomen. De vogel vocht tegen de ring. Hij verstrikte zichzelf in de ketting. Hij wilde niet vast zijn. Hij flapperde om een boom heen en de ketting werd klein en strak. Het kind zag het en stond er hulpeloos bij. ‘Pas op’, zei het, ‘straks bezeer je je nog.’

De vogel wilde die dag niet eten en drinken. Het kind voerde hem de lekkerste hapjes, maar hij nam er amper wat van.

‘Waarom doe je dit toch allemaal?’, vroeg de vogel.

‘Omdat ik zoveel van je houd’, zei het kind. ‘Houd je van mij? Of houd je van ons samen?’, vroeg de vogel.

Vijfde dag

‘Vandaag moet ik gaan’, zei de vogel.

‘Ja’, zei het kind, ‘dat is waar. Ik zie het, en de nacht zei het ook al; je moet gaan.’ Het voelde een vreemde kriebel op de rug precies tussen de schouderbladen. Het zette de vogel in de boom. Gewoon los, zoals een vogel in een boom zit. De vogel bleef dichtbij.

‘Kan ik nog iets voor je doen?’, vroeg de vogel.

‘Wil je me nog een keer leren vliegen?’, vroeg het kind, ‘zodat ik zeker weet dat ik het ook alleen kan?’

‘Waar gaan we naar toe?’, vroeg de vogel.

‘Waar wil je heen?’, vroeg het kind.

‘Zullen we nog een keer naar Frankrijk?’, vroeg de vogel.

En daar gingen ze. Het kind sloot de ogen en vertelde over Frankrijk. Eerst sprak het voorzichtig en een beetje aarzelend. Vertelde over lekkende tentflappen, drukke en stoffige marktjes, grotten met vreemde tekeningen van heel lang geleden, kastelen en een zee, die wijd en vlak was op de ene dag en stormachtig schuimend met hoge golven op de dag erna. Het vertelde en vertelde. Het opende de ogen en durfde steeds meer te vertellen. De vogel luisterde en sloot de ogen. Hij luisterde en luisterde. En als het kind stil werd, dan vroeg hij iets. Net zolang tot ze uitgesproken waren.

En toen waren ze stil.

Een hele tijd.

‘Voel je de vleugels op je rug?’, vroeg de vogel tenslotte.

‘Die kriebel tussen mijn schouderbladen?’, vroeg het kind.

‘Ja die’, zei de vogel, ‘maar nu moet ik gaan.’

Het kind knikte en zei niets meer.

‘Altijd als je aan me denkt, dan vlieg je met me mee’, zei de vogel, ‘en soms stuur ik je een veertje. Let maar op, dan weet je dat ik aan je denk.’

Het kind knikte weer.

De vogel steeg op, hoger en hoger, terwijl uit de lucht de eerste veer naar beneden gedwarreld kwam.

‘Morgen ga ik ook weer vliegen’, dacht het kind, ‘maar vandaag even niet.’

Geschreven door Annechien Wijnbergh